

Saa sagde det ærede Medlem for Assens (Berntsen), at nu har Venstre i to Menneskealdre arbejdet for Frihed paa Skolens Omraade. Ja, hvor vidt ere de Herrer komne i deres Arbejde for at have vor Folkeskole? Det staaar jo sørgeligt til. De ere ikke en Gang ved dette Arbejde naaede saa vidt, som Fræderik den Sjette foreskrev i sin gamle Skolelov af 1814. Saa vidt have de endnu ikke ført vor Folkeskole frem. De have fremsat mange Lovforslag, og der har været ført endeløse Forhandlinger herinde paa Rigsdagen om dette Spørgsmaal, men hvor vidt ere de komne? Det er meget, meget lidt, de have naaet, og det kan ikke nytte, de Herrer henvise til 2 Menneskealdres Arbejde, det er overordentlig lidt, de have faaet udrettet for at have Folkeskolen her i Danmark. Det er den Dag i Dag Sultelønninger for Lærerne paa Landet, og det er en tarvelig Undervisning for de allerfleste af Landets Børn. Videre ere de ikke komne endnu.

Saa sagde det ærede Medlem for Assens, at hvis Religionen skulde ud af Skolen, kunde han ikke forstaa, hvorledes Forældre kunde faa deres Børn underviste i Religion. Jeg antager, at det ikke vil være vanskeligt for de Forældre, som ønske en saadan Undervisning. Der er nok, der kunne paatage sig det. Vi have jo alle Præsterne. Det er en naturlig Op-gave for dem at paatage sig Børnenes Religionsundervisning, saa vilde det blive en frivillig Sag mellem Præsten og hans Menighedsmedlemmer, hvorvidt Børnene skulde have Undervisning i Religion eller ej, og Præsterne ere virkelig ikke saa overbebyrdede med Arbejde, at de ikke meget godt kunne paatage sig dette Arbejde. Hvis Religionen kom ud af Skolen, vilde vi blive fri for meget af det Hyklery, vi nu have i Skolen, Hyklery baade fra Børnenes og Lærernes Side. Mange Børn sidde i Skolen og have Læreren lumsk mistænkt for, naar han taler om Religion til dem, at han ikke selv tror paa, hvad han siger. Og de Herrer maa da endelig heller ikke tro, at alle de, der sættes til Lærere i Skolen, ere Kristne. Det er saa langt fra. Hvis De havde noget Kendskab til Lærerne her i Danmark, vilde De vide, at for manges Vedkommende er det at undervise i Religion et meget besværligt Arbejde, et Arbejde, de allerhelst ville være fri for. Saaledes er det virkelig Forhold. Nej, lad os faa det virkelig fri Forhold frem paa dette Omraade, lad Forældrene bestemme, hvorvidt Børnene

skulle undervises i Religion eller ej, saa kunne vi slippe fri for meget af det Hyklery, som nu klæber ved Religionsundervisningen.

Det ærede Medlem for Assens takkede mig mange Gange, og det gjorde det ærede Medlem for Kællerup (Jensen-Knudstrup) ogsaa, fordi jeg havde fremsat disse Udtalelser om Socialdemokratiets Stilling til Skolevæsenet. Det er der jo ingen Grund til at bringe mig nogen Tak for, thi det er jo slet ikke noget nyt, jeg har fremsat, men det er noget, de ærede Medlemmer have kunnet vide for længe, længe siden. Jeg skal, med Formandens Tilladelse, oplæse nogle faa Linier af vort Program. Det lyder paa dette Punkt saaledes: „Skoleundervisningen ordnet af Staten uden Kommunernes Medvirken, fælles, vederlagsfri og forpligtende Skoleundervisning i Hverdags- og Halvdagsskoler, Religionsundervisning udelukkes, offentlige Børneopdragelseshjem, det offentlige Overtagelse af Skolebørns Underhold, Adgang til den højere og højeste Undervisning uden Hensyn til ydre Kaar, offentlig teknisk og faglig Uddannelse.“ Saaledes lyder Socialdemokratiets Program, og det er meget ældre end mine Udtalelser i Gaar og i Dag, saa det ærede Medlem havde ikke behøvet at takke mig, fordi jeg har fremsat disse Udtalelser; det havde han haft Lejlighed til at se for længe siden, vi have fra vor Side ikke lagt noget som helst Skjul paa vort Standpunkt i saa Henseende. Det er os en Glæde at se, at vort Program paa dette Omraade vinder Fremgang Dag for Dag. Det er min Overbevisning, at Flertallet af de danske Lærere staaar paa Socialdemokratiets Side med Hensyn til Skolens Program, og det er min Overbevisning, at dette Program vinder stærkere og stærkere Indgang ude i den store Befolkning. Overalt, hvor vi møde frem og fremlægge dette Program, vinde vi Tilhængere derpaa, fordi man forstaaar, at det er den eneste Vej til virkelig at sikre en god Undervisning for ethvert Barn her i Landet.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Enevold Sørensen): Det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds (Lange) spurgte mig, om jeg var villig til at gaa med til at forhøje Lønnen for Lærerinder ved de højere Almenskoler. I Øjeblikket skal jeg herom kun udtale, at disse Lærerinders Løn jo er fastsat for meget kort Tid tilbage, nemlig ved Løven af 13. November 1903, altsaa ved